

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ – 4101-004-07/2014
P/14/113

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie
ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin
T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66
lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/113 – „Wykonywanie Lokalnych Strategii Rozwoju Obszarów Rybackich”.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontroler	Krzysztof Szczepaniak, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 90546 z dnia 29.04.2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Janusz Skołysz ¹ prowadzący działalność gospodarstwo chów i hodowla ryb oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach śródlądowych, ul. Klonowa 2a, 76-200 Słupsk, realizujący operację w miejscowości Kusiczki 2, 76-142 Malechowo.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Janusz Skołysz. (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie² realizację przez Beneficjenta operacji w ramach środka 4.1.4. *Ochrona środowiska i dziedzictwa przyrodniczego na obszarach zależnych od rybactwa w celu utrzymania jego atrakcyjności oraz przywracania potencjału produkcyjnego sektora rybactwa, w przypadku jego zniszczenia w wyniku klęski żywiołowej – zachowanie i zabezpieczenie obszarów objętych szczególnymi formami ochrony przyrody, w tym Natura 2000*, objętego osią priorytetową 4. *Zrównoważony rozwój obszarów zależnych od rybactwa, zawartą w Programie Operacyjnym „Zrównoważony rozwój rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”³.*

Uzasadnienie oceny ogólnej

Powyższą ocenę uzasadnia realizacja przez Beneficjenta operacji pn. „Instalacja systemu oczyszczania wód poprodukcyjnych w Hodowli Ryb Łososiowatych w Kusiczkach”⁴ zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 października 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwracania pomocy finansowej na realizację środków objętych osią priorytetową 4 – Zrównoważony rozwój obszarów zależnych od rybactwa, zawartą w programie operacyjnym „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”⁵ oraz umową o dofinansowanie nr 00041-6173-SW1600045/11/12 z 14 lutego 2012 r.

Wniosek o płatność został sporządzony w terminie wynikającym z zawartej umowy. Wszystkie wydatki zostały opłacone terminowo i wykazane w zestawieniu danych wynikających z faktur lub równoważnych dokumentów.

¹ Zwany dalej „Beneficjentem”.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ Zwanym dalej: „PO RYBY 2007-2013”.

⁴ Zwana dalej „Instalacją”.

⁵ Dz.U. Nr 177, poz. 1371 ze zm., zwanym dalej „Rozporządzeniem wykonawczym do osi 4”.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przygotowanie do realizacji projektu

1.1. Wniosek o dofinansowanie.

Opis stanu faktycznego

Informację o możliwości ubiegania się o pomoc w ramach osi priorytetowej 4 Beneficjent uzyskał od pracowników Biura Darłowskiej Lokalnej Grupy Rybackiej w dorzeczu Wieprzy, Grabowej i Unieści⁶. Ponadto brał udział w corocznie organizowanych przez DLGR szkoleniach dotyczących wypełniania wniosków o dofinansowanie.

(dowód: akta kontroli str. 4, 68)

Przy przygotowywaniu wniosku o dofinansowanie nie korzystał z pomocy pracowników biura, komitetu DLGR lub ekspertów zatrudnionych przez DLGR.

(dowód: akta kontroli str. 69)

Wniosek o dofinansowanie operacji budowy Instalacji złożony został 26.08.2011 r. do DLGR, opatrzony pieczęcią DLGR oraz podpisany przez pracownika Biura ze wskazaniem daty i godziny wpływu wniosku.

W ramach projektu zaplanowano następujące prace:

- roboty budowlane – budowa komór, ścian i przepustów – 213.642,73 zł,
- zakup dwóch mikrosit – 385.063,80 zł,
- zakup pompy z układem sterowania – 32.860,68 zł.

Planowany całkowity koszt operacji wynosił 631.567,21 zł, w tym koszty kwalifikowalne 513.469,28 zł. Beneficjent wnioskował o dofinansowanie w kwocie 500.000 zł w całości w formie zaliczki w jednej transzy (w lutym 2012 r.). Termin realizacji operacji określono od 10.2011 r. do 05.2012 r. Celem operacji zawartym we wniosku była ochrona miejscowych zasobów wodnych i przyrodniczych poprzez poprawę jakości wód rzeki Bielawy objętych ochroną „Natura 2000” (dolina Bielawy PLH 320053). Poprawa miała zostać zrealizowana poprzez zwiększenie efektywności procesu oczyszczania wód poprodukcyjnych Hodowli Ryb Łososiowatych w Kusiczkach. Nie przewidywano wpływu wyniku operacji na zmianę stanu zatrudnienia.

(dowód: akta kontroli str. 5-46)

DLGR pismem z 20.09.2011 r.⁷, przekazał Beneficjentowi informację, że wniosek o dofinansowanie został uznany przez Komitet DLGR za zgodny z Lokalną Strategią Rozwoju Obszarów Rybackich⁸. Projekt uzyskał 30,78 punktów i został wybrany do dofinansowania.

(dowód: akta kontroli str. 47)

Pismem z 4.01.2012 r. Zastępca Dyrektora Wydziału Rolnictwa i Rybactwa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego⁹ poinformował o wydłużeniu czasu rozpatrywania wniosku z powodu oczekiwania na interpretację Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi¹⁰ dotyczącą kwalifikowalności wydatków związanych z realizacją przedmiotowej operacji. Następnie pismem z 23.01.2012 r. wezwał Beneficjenta do usunięcia braków i złożenia wyjaśnień łącznie w 6 kwestiach, w tym m.in. uzupełnienia opisu stanu faktycznego przedsiębiorstwa

⁶ Zwanej dalej „DLGR”.

⁷ Zgodnie z zasadami określonymi w § 28 rozporządzenia wykonawczego do osi 4.

⁸ Zwana dalej „LSROR”.

⁹ Zwany dalej „SW”.

¹⁰ Zwanego dalej „MRiRW”.

i dokumentacji o pozwolenie wodno-prawne na szczególne korzystanie z wód, wyjaśnienia w jaki sposób realizacja operacji korzystnie wpłynie na zachowanie i zabezpieczenie obszarów objętych szczególnymi formami ochrony przyrody, w tym Natura 2000 oraz czy przy zakupie maszyn i urządzeń będą prowadzone postępowania w trybie zamówień publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 48-51)

Uzupełniony wniosek został złożony w Urzędzie Marszałkowskim 31.01.2012 r. W szczegółowym opisie operacji podano, że zainstalowanie dwóch mikrośiut usprawni proces usuwania zawiesiny¹¹ z wody, w wyniku czego nastąpi znacząca redukcja wskaźników takich jak BZT5, ChZT, fosforu, azotu. Powyższe miało wpłynąć na zmniejszenie eutrofizacji rzeki Bielawy, a co się z tym wiąże na zachowanie i zabezpieczenie obszarów objętych szczególnymi formami ochrony przyrody, w tym Natura 2000. Wartość projektu nie uległa zmianie i wynosiła 631.567,21 zł. Wnioskowana kwota dofinansowania wynosiła 500.000 zł. Do wniosku załączono oświadczenie, że postępowania ofertowe nie będą prowadzone w trybie zamówień publicznych, a zebrane oferty będą oceniane pod względem ceny, jakości i wiarygodności kontrahenta.

(dowód: akta kontroli str. 53-67)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Umowa o dofinansowanie.

Opis stanu
faktycznego

Umowa o dofinansowanie nr 00041-6173-SW1600045/11/12 została zawarta w dniu 14.02.2012 r. pomiędzy SW a Beneficjentem. Przedmiotem umowy było udzielenie Beneficjentowi pomocy w wysokości 500.000 zł (w tym ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rybackiego¹² 375.000 zł) na realizację operacji pn. *Instalacja systemu oczyszczania wód poprodukcyjnych Hodowli Ryb Łososiowatych w Kusiczkach*. Zgodnie z umową Beneficjent zobowiązał się do realizacji operacji w jednym etapie od 10.2011 r. do 08.2012 r. Termin wypłaty jednorazowej zaliczki ustalono na 30 dni od dnia ustanowienia zabezpieczenia, o którym mowa w §14 ust. 2 umowy¹³.

W umowie postanowiono, że w wyniku realizacji operacji zostanie osiągnięty cel: „ochrona miejscowych zasobów wodnych i przyrodniczych poprzez poprawę jakości wód rzeki Bielawy objętych ochroną „Natura 2000” (Dolina Bielawy PLH 320053). Poprawa miała być zrealizowana poprzez zwiększenie efektywności procesu oczyszczania wód poprodukcyjnych Hodowli Ryb Łososiowatych w Kusiczkach”. W umowie nie określono wskaźników mierzenia poprawy jakości wód oraz efektywności procesu oczyszczania wód poprodukcyjnych. Termin osiągnięcia zakładanego celu ustalono nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność końcową tj. od 1.08.2012 r. do 31.08.2012 r. oraz jego zachowanie przez 5 lat od dnia dokonania przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa¹⁴ płatności końcowej. Na podstawie § 6 ust. 1 pkt 4 umowy o dofinansowanie Beneficjent został zobowiązany do sporządzenia sprawozdania końcowego z realizacji operacji zgodnie z rozporządzeniem MRiRW z dnia 28 sierpnia 2009 r.¹⁵, przy czym niespełnienie tego warunku sankcjonowane było jej wypowiedzeniem na podstawie

¹¹ Zanieczyszczenia powstałe przy produkcji ryb oraz także te, które dostały się do rzeki powyżej obiektu.

¹² Zwanego dalej: „EFR”.

¹³ Tj. weksel niezupełny wraz z deklaracją wekslową (złożone 14.02.2012 r.).

¹⁴ Zwana dalej „ARIMR”.

¹⁵ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie szczegółowego zakresu, trybu i terminów przekazywania sprawozdań oraz trybu i zakresu rozliczeń w ramach Programu Operacyjnego "Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013", (Dz.U. Nr 142, poz. 1163 ze zm.).

§ 11 ust. 1 pkt 4 lit. c) ww. umowy¹⁶. Wypowiedzenie umowy przewidziano również w przypadku nieustanowienia zabezpieczenia w postaci weksla niepełnego wraz z deklaracją wekslową składaną SW w dniu zawarcia umowy.

(dowód: akta kontroli str. 70-89)

Postanowienia umowy w zakresie rzeczowym oraz kwoty dofinansowania były zgodne z wnioskiem o dofinansowanie złożonym w DLGR.

(dowód: akta kontroli str. 50-63, 72-89)

W trakcie realizacji projektu nie dokonywano zmian dokumentacji ani projektu wykonawczego. Nie wystąpiły okoliczności wymagające uzyskania akceptacji organu administracji architektoniczno-budowlanej. Zmianie natomiast uległ harmonogram rzeczowo – finansowy na wniosek Beneficjenta z 22.08.2012 r. na skutek niewywiązania się kontrahenta z terminu wykonania i zainstalowania urządzeń typu „mikrosito” (spowodowanych koniecznością zmian konstrukcyjnych, dostosowujących urządzenia do warunków panujących w hodowli). Aneks nr 1 z 20.09.2012 r. do umowy o dofinansowanie dokonano przesunięcia terminu zakończenia operacji na 12.2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 90-93)

Umowę na wytworzenie i dostarczenie dwóch filtrów mechanicznych bębnowych typu mikrosito Beneficjent podpisał 23.04.2012 r. Zgodnie z jej treścią wykonawca zobowiązał się do dostarczenia filtrów w terminie do 31.07.2012 r. Pismem z 17.08.2012 r. wykonawca zwrócił się do Beneficjenta z prośbą o zmianę terminu uruchomienia urządzeń i przekazania ich do eksploatacji 17.09.2012 r. Jako przyczynę podał konieczność dokonania kluczowych zmian w konstrukcji mikrosita polegających na przeprojektowaniu wlotu urządzenia, umożliwiające podniesienie poziomu wody do filtrowania i tym samym zwiększenia wydajności.

W treści umowy z 23.04.2012 r. Beneficjent nie zabezpieczył swoich praw z tytułu nieterminowego lub nienależytego wykonania przedmiotu umowy. Odpowiedzialność odszkodowawcza ograniczona została do kar umownych, które przysługiwały jedynie Dostawcy. Zgodnie z treścią § 6 umowy prawo do naliczenia Beneficjentowi kary umownej miał Dostawca w sytuacji uniemożliwienia dokonania montażu lub rozruchu technologicznego oraz z tytułu odstąpienia od umowy z przyczyn nieleżących po stronie Dostawcy.

Ustalona cena przedmiotu umowy wynosiła 300.000 zł netto. Strony umowy postanowiły, że na poczet ceny kupujący wpłaci na rzecz sprzedającego zaliczkę w wysokości 60% ceny przy czym nie określono terminu jej wpłaty¹⁷. Zapłata ceny nastąpi na podstawie wystawionej przez Dostawcę faktury VAT po protokolarnym odbiorze i przeszkoleniu pracowników Beneficjenta w zakresie obsługi przedmiotu¹⁸.

(dowód: akta kontroli str. 117-122, 137)

W sprawie przyczyn niezabezpieczenia w umowie na dostawę mikrosit swoich praw z tytułu nieterminowego lub nienależytego wykonania przedmiotu umowy, Janusz Skołysz wyjaśnił: *podczas dotychczasowej działalności nasze gospodarstwo rzadko spotykało się z nierzetelnymi dostawcami sprzętu, paszy itp. Z uwagi na niewielką i dość hermetyczną branżę w jakiej działamy każda nierzetelna firma była eliminowana przez całkowitą utratę rynku. Nie widziałem więc konieczności*

¹⁶ Niespełnienie któregośkolwiek z warunków określonych w § 6 umowy o dofinansowanie.

¹⁷ Przelew z rachunku do obsługi zaliczki kwoty 150.000 zł nastąpił 24.04.2012 r., faktura zaliczkowa nr 42/04/2012 z 23.04.2012 r.

¹⁸ Protokół odbioru końcowego z 8.10.2012 r.

mocnego zabezpieczenia w umowie moich roszczeń w przypadku niewywiązania się z umowy, gdyż moja negatywna opinia o tej firmie prawdopodobnie zamknęłaby jej drogę do innych kontraktów.

(dowód: akta kontroli str. 189-190)

Beneficjent nie był zobowiązany do stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹⁹ podczas realizacji przedmiotowej operacji.

W sprawie sposobu zapewnienia oszczędnego i efektywnego wykorzystania środków publicznych podczas realizacji operacji, Pan Janusz Skołysz wyjaśnił, że: firmę wykonującą roboty budowlane (budowa komór, ścian i przepustów) wybrano na podstawie kosztorysów ofertowych przedstawionych przez dwie firmy budowlane wstępnie wytypowane jako potencjalni wykonawcy z terenu powiatu Sławno. Firmom tym udostępniono projekt budowlany i oczekiwano na wycenę całości robót. Przy ocenie tych firm zebrano informacje o ich rzetelności, solidności uzyskane od innych znanych nam zleceńodawców. Ze względu na specyfikę wykonywanych robót w trakcie cyklu produkcyjnego hodowli, uwzględniono mobilność firmy (etapowe udostępnianie placu budowy) oraz możliwość organizacji pracy nie utrudniającej naszej produkcji. Przy równoważnych opiniach o tych firmach wybraliśmy tańszą ofertę. Wybór dostawcy mikrosit nastąpił poprzez analizę zebranych ofert pisemnych i ustnych (telefonicznie). Przeprowadzono również wywiad wśród użytkowników podobnych urządzeń jak i wzięto pod uwagę własne wcześniejsze doświadczenia w drugiej naszej hodowli w Kraju gm. Polanów. Szczególną uwagę zwracano na jakość urządzeń, szybkość działania i koszt serwisowania. (...) Przy wyborze pompy wraz z układem sterowania zebrano informacje o możliwych dostawcach. Wytypowano dwóch naszym zdaniem najbardziej dla nas odpowiednich. Pod uwagę wzięto doświadczenie i fakt, iż współpracowaliśmy wcześniej z daną firmą, która oferowała wysoką jakość wykonanych usług. Na podstawie przedłożonych dwóch ofert wybraliśmy tańszą.

(dowód: akta kontroli str. 67)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Beneficjenta w zbadanym zakresie.

2. Realizacja projektu

2.1. Prawdliwość wydatkowania środków publicznych otrzymanych na realizację projektu.

Opis stanu
faktycznego

Całkowite koszty projektu określone w umowie o dofinansowanie (po zmianach) wyniosły 631.567,21 zł, w tym całkowite koszty kwalifikowalne projektu 513.469,28 zł, kwota dofinansowania ogółem 500.000 zł, w tym udział EFR 375.000 zł i udział krajowy 125.000 zł.

Zgodnie z wnioskiem o płatność całkowite wydatki kwalifikowalne wyniosły 500.409,28 zł, wnioskowana kwota dofinansowania 500.000 zł, w tym udział EFR 375.000 zł i udział krajowy 125.000 zł. Kwota dofinansowania wyniosła 500.000 zł i wypłacono ją w formie zaliczki w dniu 9.03.2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 75, 89, 93, 151-157, 188)

Za wykonane roboty budowlane dotyczące komór, ścian i przepustów wykonawca wystawił dwie faktury na łączną kwotę 213.642,73 zł, tj. nr 11/2012 z 4.04.2012 r.

¹⁹ Dz.U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.

(184.500 zł) oraz nr 19/2012 z 1.06.2012 r. (29.142,73 zł). Za dostawę, montaż i uruchomienie pompy wystawiono dwie faktury na łączną kwotę 32.860,68 zł nr 12-FZS/0026 z 19.03.2012 r. (14.760,00 zł) oraz nr 0035/12/FVS z 24.04.2012 r. (18.100,68 zł). Za wytworzenie i montaż 2 filtrów typu „mikrosito” wystawiono fakturę nr 42/04/2012 z 23.04.2012 r. dokumentującą wpłacenie zaliczki w kwocie 184.500 zł, skorygowaną 8.10.2012 r. fakturą nr FKOR/5/2012 (-184.500,00 zł) oraz całościową fakturę FS/54/10/2012 z 8.10.2012 r. na kwotę 369.000,00 zł²⁰.

(dowód: akta kontroli str. 110-116, 123-135)

Zgodnie z wyciągiem rachunku bankowego przeznaczonego wyłącznie do obsługi zaliczki w okresie od 9.03.2012 r.²¹ do dnia złożenia wniosku o płatność (tj. do 5.12.2012 r.) z rachunku dokonano 6 płatności, związanych z realizacją projektu na łączną kwotę 499.922,50 zł, dotyczących ww. faktur (tj. nr 11/2012 z 4.04.2012 r. w kwocie 150.000 zł, nr 12-FZS/0026 z 19.03.2012 r. w kwocie 12.000 zł, nr 42/04/2012 z 23.04.2012 r. w kwocie 150.000 zł, nr 0035/12/FVS z 24.04.2012 r. w kwocie 14.716 zł, nr 19/2012 z 1.06.2012 r. w kwocie 23.693,28 zł, nr FS/54/10/2012 z 8.10.2012 r. w kwocie 149.513,22 zł). Pozostała kwota 77,50 zł pochodząca z zaliczki wydatkowana została na cele niezwiązane z realizacją operacji. Analiza transakcji w powyższym okresie (od 29.03.2012 r. do 5.12.2012 r.) wykazała, że na rachunku dokonano 11 operacji po 10,00 zł każda na łączną kwotę 110,00 zł z tytułu opłaty za prowadzenie rachunku pomocniczego oraz 6 operacji po 1,50 zł na łączną kwotę 9,00 zł z tytułu prowizji za dokonane przelewy. W powyższym okresie odnotowano wpływ środków dokonanych przelewem wewnętrznym na łączną kwotę 41,50 zł. Na cele niezwiązane z realizacją operacji wydatkowano pozostałą kwotę 77,50 zł pochodzącą z zaliczki (tj. 7 razy po 10 zł na opłaty za prowadzenia rachunku oraz 5 razy po 1,50 zł tytułem prowizji od przelewów bankowych z rachunku).

(dowód: akta kontroli str. 138-147)

W sprawie przyczyn zapłaty z rachunku bankowego przeznaczonego wyłącznie do obsługi zaliczki kwoty 77,50 zł na cele niezwiązane z realizacją projektu, Janusz Skołysz wyjaśnił: *opłaty za prowadzenie rachunku jak i prowizje za wykonane przelewy były pobierane przez bank automatycznie bez mojej wiedzy i tym bardziej bez mojej dyspozycji. Co więcej, w trakcie zawierania umowy na prowadzenie wyodrębnionego rachunku bankowego przeznaczonego wyłącznie do obsługi zaliczki (...), pracownik banku zajmujący się tą sprawą otrzymał ustną instrukcję aby wszystkie koszty związane z prowadzeniem w/w rachunku obciążały rachunek podstawowy. Polecenie to było początkowo wykonywane (bank przelewał kwotę z rachunku podstawowego a następnie pobierał ją z rachunku pomocniczego). Potwierdzeniem realizacji ustnej dyspozycji, dotyczącej nie obciążania wyodrębnionego rachunku bankowego przeznaczonego wyłącznie do obsługi zaliczki (...) żadnymi opłatami bankowymi jest wskazany w analizie wpływ środków dokonanych przelewem wewnętrznym na łączną kwotę 41,50 zł. Z nieznanymi mi powodów, po jakimś czasie Bank zaprzestał tej procedury i stąd ostatecznie koszty obsługi rachunku bankowego pobrane z wyodrębnionego rachunku bankowego przeznaczonego wyłącznie do obsługi zaliczki (...) wyniosły łącznie 77,50 zł. Ze względu na fakt, iż w wyniku prowadzonych przez Bank operacji, kwota zaliczki została pomniejszona o 77,50 zł, kontrahentowi, współpracującemu przy realizacji operacji, którego faktury były opłacane z wyodrębnionego rachunku bankowego*

²⁰ Zaliczka w kwocie 184.500,00 zł wpłacona na podstawie faktury zaliczkowej 42/04/2012 z 23.04.2012 r. zwrócona fakturą korygującą nr FKOR/2/2012 (184.500,00 zł) z 8.10.2012 r.

²¹ tj. od momentu wpływu zaliczki w łącznej kwocie 500.000 zł przekazanej z rachunku Ministerstwa Finansów (375.000 zł) oraz z rachunku ARiMR (125.000 zł).

przeznaczonego wyłącznie do obsługi zaliczki (...) kwota 77,50 zł została wypłacona bezpośrednio z rachunku podstawowego.”

(dowód: akta kontroli str. 148-150)

Zgodnie z umową o dofinansowanie (po zmianach) wniosek o płatność należało złożyć po zakończeniu realizacji całości operacji w terminie od 1.12.2012 r. do 31.12.2012 r. Wniosek o płatność końcową złożony został 5.12.2012 r.

We wniosku o płatność ujęto wydatki kwalifikowalne na łączną kwotę 500.409,28 zł, wynikające z 6 ww. faktur, przy całkowitych kosztach projektu wynoszących 615.503,41 zł.

(dowód: akta kontroli str. 151-157)

Beneficjent nie był wzywany przez SW do korygowania wniosku o płatność ani do składania wyjaśnień.

(dowód: akta kontroli str. 187)

Sprawozdanie końcowe z realizacji operacji złożono wraz z wnioskiem o płatność w dniu 5.12.2012 r. W sprawozdaniu podano, że realizacja operacji polegała na wybudowaniu komór mikrosit wraz z kanałami dolotowymi i obiegowymi. Ponadto wskazano, że zgodnie z założeniami zamontowano i uruchomiono pompę wraz z systemem sterowania oraz dwa mikrosita bębnowe.

(dowód: akta kontroli str. 158-161)

Celem realizacji operacji zawartym w umowie o dofinansowanie była *ochrona miejscowych zasobów wodnych i przyrodniczych poprzez poprawę jakości wód rzeki Bielawy objętych ochroną „Natura 2000” (Dolina Bielawy PLH 320053). Poprawa miała być zrealizowana poprzez zwiększenie efektywności procesu oczyszczania wód poprodukcyjnych Hodowli Ryb Łososiowatych w Kusiczkach. Zgodnie z § 3 ww. umowy Beneficjent zobowiązał się do osiągnięcia w jednym etapie zakładanego celu operacji nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność końcową²² a na podstawie § 6 ust. 1 pkt 3 umowy – w trakcie realizacji operacji oraz przez 5 lat od dnia dokonania przez ARiMR płatności końcowej.*

W sprawie sposobu osiągnięcia założonego celu operacji Janusz Skołysz m.in. wyjaśnił, że: *zastosowane urządzenia służą do mechanicznego usuwania zanieczyszczeń znajdujący się w wodach rzeki wód rzeki Bielawy objętych ochroną „Natura 2000” pod nazwą Dolina Bielawy (PLH 320053). Poprawa jakości wód nastąpiła poniżej ośrodka chowu i hodowli po zamontowaniu urządzeń (ośrodek zrzuca mniej zawiesiny, a co się z tym wiąże biogenów po zamontowaniu mikrosit niż przed ich instalacją). Celem nie była poprawa jakości wody wpływającej do hodowli, choć często ma to miejsce w odniesieniu do niektórych wskaźników. Rozwiązania przyjęte w obiekcie hodowli ryb Kusiczki, w postaci montażu dwóch mikrosit pozwalają na oczyszczenie wód wychodzących z obiektu: zredukowanie zanieczyszczeń powstałych przy hodowli ryb w obiekcie. Zmniejszenie ilości osadu wpływa na redukcję poziomu takich wskaźników jak BZT5, ChZT, fosforu, azotu. Mówi o tym opinia wydana przez Instytut Rybactwa Śródlądowego dnia 16.11.2007 r. (IRS-SPO-1659/11/07). Potwierdzają to również badania wody przeprowadzone w gospodarstwie w którym jest zainstalowane mikrosito (Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku Delegatura w Słupsku, sprawozdanie z badań nr: 178/2007 w Gospodarstwie Rybackim Krąg). Wykazane w tym badaniu redukcje, wyraźnie potwierdzają opinię Instytutu naukowego*

²² w terminie od dnia 1 sierpnia 2012 r. do 31 sierpnia 2012 r. (§ 8) a po zmianie wprowadzonej aneksem nr 1 z 20.09.2012 r. w terminie od 1 grudnia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r.

i wskazują, iż realizując tego typu inwestycje, w perspektywie długofalowej można uzyskać znaczącą poprawę jakości wód.

W obiekcie Kusiczki zastosowano identyczną technologię jak w przypadku ośrodka Krąg.

(dowód: akta kontroli str. 170-172)

Analizowany projekt nie był poddany kontroli przez żadną instytucję kontrolną.

(dowód: akta kontroli str. 181)

W ramach PO RYBY 2007-2013 oprócz analizowanego projektu Beneficjent otrzymał dofinansowanie do 6 innych operacji na łączną kwotę 1.299.320 zł, w tym w ramach środka 4.1 dofinansowanie 1 projektu w 2013 r. w kwocie 149.175 zł na wdrożenie innowacyjnej technologii postępowania z osadami w obiekcie chowu i hodowli pstrąga Krąg w celu utrzymania atrakcyjności i zabezpieczenia obszaru „Dolina Grabowej”, objętego szczegółowymi formami ochrony przyrody, Natura 2000 (kod PLH320003), poprzez wdrożenie technologii postępowania z osadami w obiekcie chowu i hodowli pstrąga Krąg umożliwiającej bezpośrednio zabezpieczenie, unowocześnienie i zwiększenie efektywności procesu oczyszczania wód poprodukcyjnych, dzięki zakupowi nowego urządzenia do automatycznego usuwania osadów w osadniku sedymentacyjnym oraz wozu asenizacyjnego w wersji ze zbiornikiem wyposażonym w pompę o wysokiej wydajności, umożliwiającego transport usuniętych osadów na poletkę.

Dofinansowanie pozostałych 5 operacji realizowane było w ramach osi priorytetowej 2²³, środka 2.1²⁴ w tym:

- w 2010 r. dofinansowanie w łącznej kwocie 615.462,60 zł na 3 projekty:
 - *Wymiana i zakup nowego wyposażenia w obiekcie Kusiczki (277.571,40 zł)* – celem operacji była wymiana i zakup nowego wyposażenia i środków transportu wewnętrznego służący poprawieniu jakości chowu i hodowli ryb, poprawienie warunków pracy osób pracujących w danym obiekcie chowu i hodowli ryb.
 - *Wymiana i zakup nowego wyposażenia w obiekcie Krąg (181.320 zł)* – celem operacji była wymiana i zakup nowego wyposażenia i środków transportu wewnętrznego służący poprawieniu jakości chowu i hodowli ryb, poprawienie warunków pracy osób pracujących w danym obiekcie chowu i hodowli ryb.
 - *Remont płyt dennych poziomu II w obiekcie Kusiczki (156.571,20 zł)* – celem operacji była modernizacja obiektu chowu i hodowli ryb w Kusiczkach.
- w 2013 r. dofinansowanie w łącznej kwocie 535.186,20 zł na 2 projekty:
 - *Polepszenie warunków sanitarno-weterynaryjnych hodowli i wzrost konkurencyjności obiektu hodowlanego Kusiczki poprzez zakup specjalistycznego środka transportu zewnętrznego oraz wyposażenia sprzętowego (306.120 zł)* – celem operacji był rozwój i modernizacja obiektu chowu i hodowli ryb.
 - *Polepszenie warunków sanitarno-weterynaryjnych hodowli Krąg poprzez budowę budynku gospodarczego przeznaczonego do przechowywania sprzętu i urządzeń używanych przy hodowli ryb (229.066,20 zł)* – celem operacji był rozwój i modernizacja obiektu chowu i hodowli ryb.

(dowód: akta kontroli str. 182-183)

Ustalone
nieprawidłowości

²³ Akwakultura, rybołówstwo śródlądowe, przetwórstwo i obrót produktami rybołówstwa i akwakultury.

²⁴ Inwestycje w chów i hodowla ryb.

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Beneficjenta w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁵, odstępuje od sformułowania wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Szczecin, dnia czerwca 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

Kontroler
Krzysztof Szczepaniak
Specjalista k.p.

.....
Podpis

.....
Podpis

²⁵ Dz.U. z 2012 r., poz.82